

Normă

privind metodologia de calcul de către Autoritatea de Supraveghere Financiară al tarifelor de primă maxime pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse terților prin accidente de vehicule

În temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în scopul aplicării prevederilor art. 36 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 5 octombrie 2016,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă:

Art. 1 – Prevederi generale

(1) Prezenta normă reglementează metodologia aplicată de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare *A.S.F.*, pentru calcularea tarifelor de primă maxime aferente asigurării obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse terților prin accidente de vehicule, denumită în continuare *R.C.A.*, conform prevederilor art. 36 alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie, denumită în continuare *O.U.G. nr. 54/2016*.

(2) Pentru punerea în aplicare a prezentei norme, asigurătorii autorizați să practice RCA transmit *A.S.F.* datele solicitate de aceasta.

Art. 2 – Categoriile de vehicule

A.S.F. calculează tarife de primă maxime *R.C.A.*, cu respectarea metodologiei prevăzute de prezenta normă, pentru următoarele categorii de vehicule:

a) autoturisme, autoturisme de teren și autovehicule mixte cu masa maximă autorizată mai mică de 3,5 tone și maxim 9 locuri;

- b) autovehicule pentru transport persoane (microbuze, autobuze, autocare, inclusiv autospecializate) cu mai mult de 9 locuri;
- c) motociclete, mopede, motocicleturi și ATV-uri cu sau fără ataș;
- d) tractoare rutiere;
- e) autovehicule destinate transportului de mărfuri;
- f) remorci și semiremorci;
- g) alte vehicule (vehicule cu regim special, utilaje etc.).

Art. 3 – Criterii de risc considerate în structura tarifelor de primă maxime

(1) Structura tarifului este construită prin segmentarea pe riscuri similare, luându-se în considerare următoarele criterii de risc : tipul asiguratului (persoană fizică sau persoană juridică), vârsta persoanei fizice, caracteristicile tehnice ale vehiculului (capacitatea cilindrică sau puterea, masa maximă autorizată, numărul de locuri), astfel:

- a) Grupe cilindree autoturisme: mai mic sau egal cu 1200; 1201 – 1400; 1401-1600; 1601 – 1800; 1801 – 2000; 2001-2500; peste 2500;
- b) Grupe număr locuri autovehicule transport persoane: 10-17; 18-40; 41-65; peste 65; tramvaie/troleibuze;
- c) Grupe cilindree motociclete, mopede, motocicleturi și ATV-uri cu sau fără ataș: 1-50; peste 50;
- d) Grupe putere tractoare rutiere (CP): mai mic sau egal cu 45; peste 45;
- e) Grupe masă maximă autorizată autovehicule destinate în principal transportului de mărfuri (kg): <2300; 2300 – 3499; 3500 – 7499; 7500 – 15999; mai mare sau egal cu 16000;
- f) Grupe masă maximă autorizată remorci și semiremorci (kg): <=750; 751-3500; 3501-10000; peste 10000;
- g) Grupe vârstă persoane fizice autoturisme: <=25 ani; 26-30 ani; 31-40 ani; 41-50 ani; 51-60 ani; >60 ani.

(2) Pentru categoria de vehicule prevăzută la art. 2 lit. g) nu se vor utiliza criterii de risc separate.

(3) A.S.F. calculează tarifele de primă maxime pentru fiecare categorie de vehicule prevăzute la art. 2 și luând în considerare criteriile de risc de la alin. (1), pe perioade de un an, pentru limitele de despăgubire prevăzute de legislația în vigoare, astfel încât să se asigure îndeplinirea obligațiilor ce decurg din încheierea contractelor de asigurare R.C.A.

Art. 4 – Principii generale

(1) Pentru determinarea unui tarif de primă pentru asigurarea unui eveniment incert, A.S.F. efectuează estimări ale probabilităților asociate cu apariția și/sau severitatea unui eveniment, estimări care se bazează pe istoricul evenimentelor întâmplare și pe proiecțiile tendințelor.

(2) Pentru estimarea primei de risc, A.S.F. determină separat:

a) frecvența daunelor istorică, care reprezintă raportul dintre numărul daunelor și expunerea la risc (durata de asigurare a poliței, exprimată în ani, cumulată pentru portofoliul de polițe care au cel puțin o zi de acoperire de risc în perioada de referință);

b) dauna medie istorică, care reprezintă costul daunelor raportat la numărul daunelor, unde costul daunelor include daunele plătite în perioada de referință cumulate cu rezervele de daune avizate pentru toate daunele întâmplare și avizate în perioada de referință, dar încă neplătite la sfârșitul perioadei de referință;

c) impactul tendințelor în dauna medie istorică și frecvența istorică a daunelor, pentru a determina frecvența așteptată și dauna medie așteptată pentru perioada de acoperire a tarifului de primă;

d) impactul daunelor întâmplare și neavizate.

e) încărcarea de siguranță care să asigure acoperirea cheltuielilor cu daunele cu o probabilitate de cel puțin 95%.

(3) Tarifele de primă maxime vor include prima la risc estimată conform alin. (3), cheltuielile de administrare și de achiziție inclusiv taxe R.C.A., costul capitalului, încărcarea aferentă sistemului bonus-malus, marja de profit.

Art. 5 – Date utilizate în calculul tarifelor de primă maxime

Pentru determinarea tarifelor de primă maxime R.C.A., A.S.F. utilizează datele agregate la nivelul pieței R.C.A., astfel:

a) date privind expunerea la risc și daunele întâmplare în anii de accident 2013 - 2015 și avizate până la data de 30 iunie 2016, fie că sunt plătite sau în rezerve de daune avizate la 30 iunie 2016, pe categorii de vehicule și criterii de risc așa cum sunt definite la art. 2 și art. 3 alin. (1), pentru a determina frecvența daunelor istorică, dauna medie istorică și impactul daunelor întâmplare și neavizate;

b) date privind numărul și costul daunelor pentru perioada 01.01.2010 – 30.06.2016, pentru stabilirea tendințelor;

c) rata cheltuielilor determinată ca medie a ultimilor 3 ani, conform raportărilor contabile centralizate la nivel de piață, care reprezintă cuantumul cheltuielilor de administrare, achiziție, taxe și contribuții aferente activității R.C.A. împărțit la cuantumul primelor brute câștigate;

d) date privind structura portofoliului istoric pe clase de bonus – malus, pentru a cuantifica ajustarea tarifului rezultat la categoria de tarif pentru clasa de bonus - malus B0, astfel cum aceasta este definită de Norma A.S.F. nr. 23/2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6 – Etapele determinării tarifelor de primă maxime

Pentru determinarea tarifelor de primă maxime R.C.A., A.S.F. parcurge următoarele etape:

- a) colectarea datelor de la societățile de asigurare și verificarea acestora;
- b) analiza primară individuală pentru fiecare societate de asigurări;
- c) agregarea datelor furnizate de către societăți;
- d) analiza primară la nivel de piață;
- e) construirea modelului de risc;
- f) estimarea primei de risc (pure);
- g) calculul primei maxime;
- h) analiza de impact a tarifului.

Art. 7 – Estimarea primei de risc

(1) În cazul autoturismelor deținute de persoanele fizice, A.S.F. modelează prima de risc utilizând modele liniare generalizate (GLM) pentru frecvența daunelor și dauna medie, prin crearea de segmente în funcție de caracteristicile obiectului asigurat (cilindree) și ale persoanei asigurate (vârsta).

(2) În cazul celorlalte categorii de vehicule, altele decât cele prevăzute la alin. (1), A.S.F. estimează prima de risc prin analiză univariată, ca produs dintre frecvența daunelor și dauna medie aferente fiecărei categorii, ținând cont de un singur criteriu de risc astfel cum este prevăzut la art. 3 alin. (1).

Art. 8 – Determinarea tarifelor de primă maxime

Tariful de primă maxim se va calcula utilizând următoarea formulă bazată pe practici actuariale general acceptate:

$$\text{Tarif de primă maxim} = \frac{PR * (1 + IBNR) * (1 + f)^t * (1 + i)^t}{(1 - ch - p) * (1 - bm)}$$

Unde:

PR – prima de risc care să asigure acoperirea cheltuielilor cu daunele cu o probabilitate de cel puțin 95%;

IBNR – factorul de încărcare aferent rezervei de daune întâmplare, dar neavizate;

f – rata anuală de modificare a frecvenței daunelor (trendul frecvenței daunelor);
i – rata anuală de modificare a inflației daunelor (trendul severității daunelor);
t – diferența (în ani) dintre data medie de apariție a daunelor din perioada de aplicare a tarifului și data medie de apariție a daunelor din perioada de analiză;
ch – cheltuielile asigurătorului exprimate ca procent din prima brută (taxe, cheltuieli de achiziție, de administrare, costul capitalului, alte cheltuieli);
bm – încărcarea aferentă sistemului bonus - malus;
p – marja de profit

Art. 9 - Intrarea în vigoare

Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară
Mișu Negrițoiu

București,
Nr.